

Idősbarát Program Méhkeréken

2020.

I. AZ ÖNKORMÁNYZAT ADATAI ÉS BEMUTATÁSA

1. Az önkormányzat adatai, elérhetősége:

Önkormányzat adatai	Önkormányzat neve	Méhkerék Község Önkormányzata
	Településnév	Méhkerék
	Utca, házszám	Kossuth utca 80.
	Irányítószám	5726
	Megye	Békés
	E-mail cím	polgarmester@mehkerek.hu
	Alíráásra jogosult neve	Tát Margit
	Alíráásra jogosult beosztása ¹	polgármester

2. Az önkormányzat területén lakók demográfiai helyzete:

(fő)

Népesség életkora	Nő	Férfi	Összesen
100+	-	-	
95-99	1	-	1
90-94	2	5	7
80-89	59	36	95
70-79	103	75	178
60-69	151	143	294
19-59	579	625	1204
0-18	147	167	314
Teljes népesség	1042	1051	2093
Egyszemélyes háztartásban élők száma életkor szerint (amennyiben rendelkeznek ezekkel az adatokkal)	Nő	Férfi	Összesen
80+	52	34	86
76-80	42	34	76
71-75	59	40	99
65-70	80	74	154

3. Az éves önkormányzati forrásból idősekre fordított összeg aránya:

Az önkormányzat 2019. évi költségvetési kiadásának összege	2019. évben idősügyi programokra, időseket támogató kezdeményezésekre fordított összeg	A kiadásokból az idősek javára fordított összeg aránya
995.823.048.- Ft	5.228.364.-Ft	0,0052%

4. A helyi idős lakosság gazdasági, szociális helyzetének főbb jellemzői, helyi sajátosságai.

Méhkerék a román határtól néhány kilométerre található Békés megyében, ezen belül is a Sarkadi kistérségben, mely a komplex programmal fejlesztendő leghátrányosabb járások közé tartozik. A települést kedvezőtlen demográfiai folyamatok jellemzik: elvándorlás, a

lakosság elöregedése, a munkanélküliségi ráta emelkedése, így egyre nagyobb összeget kell szánnunk szociális kiadásokra. Állandó lakosságunk száma 2.112 fő, melyből 26,75 % 60 év feletti, 59,04 % 18-59 év közötti és alig 14,21 % 18 év alatti. A település legnagyobb foglalkoztatója az önkormányzat, a lakosság döntő többsége mezőgazdasági tevékenységet folytat. Intézményeink: 8 osztályos általános iskola, 3 csoportos óvoda, szociális étkeztetést-házi segítségnyújtást-idősek nappali ellátását-családsegítést-gyermekjóléti szolgáltatást biztosító Gondozási Központ. Napjainkban a magyar társadalom egyre növekvő mértékben szembesül a demográfiai idősödésből fakadó hatásokkal és problémákkal, melyek a munkaerőpiacon érezhető változásokon túl hatással van a szociális ellátó- és védelmi rendszerre, az egészségügyi rendszerre, és a társadalmi integráció különböző folyamataira. Az egészségügyi- szociális ellátásra szoruló aránya az idős lakosság mintegy 20%-a. Ezen felül, a teljes segítségre szoruló aránya az idős lakosság 3,7%-a.

5. Legfontosabbnak ítélt helyi feladataink, szükségletek a méltó idősor megélése, valamint a helyi közösségben az idősek bevonása, részvételük erősítése területén.

Nagyon fontosnak tartjuk a méltó idősor megélése érdekében, hogy az időseink megtapasztalják azt, hogy fontosak, sőt nélkülözhetetlen tagjai annak a közösségnek, melyben élnek. Ennek érdekében vonjuk be őket minden olyan programba, ahol hasznosan tevékenykedhetnek tapasztalataikat átadva a fiataloknak, a helyi közösség javára.

Folyamatos feladatnak tekintjük az idősek igényein alapuló, rendszeresen biztosított és minden területet lefedő programok, szolgáltatások szervezését, amelyek azon kívül, hogy önmagukban is hasznosak, más okozati és szinergikus hatással is bírnak. (Ilyen pl. egy kézimunka kiállítás, amely azon túl, hogy értéket hoz létre, kapcsolatokat épít az emberek között – tehát közösségfejlesztő és mentálhigiénés haszna is van.) Fontosnak tartjuk azt, hogy azzal, hogy bevonjuk őket, a segítségüket kérjük, megerősítjük őket abban, hogy ők továbbra is aktív tagjai közösségünknek. Ennek okán a 21. sz-i követelményeknek megfelelő Gondozási Központunkban lehetőséget biztosítunk időseinknek a szabadidő aktív eltöltésére, ún. nyugdíjas klubként (tematikus napok megtartása, közös főzés, felolvasóesetek, kulturális események, kézimunka délutánok, stb.). Egyre nagyobb igény mutatkozik a bentlakásos ápoló-gondozó idősotthon helyben történő létesítésére, ezért ennek megvalósítása az elkövetkezendő időszak egyik legfontosabb kihívása Önkormányzatunknak.

1. Idősügyi alapelvek

Azon alapelveink, rövidebb-hosszabb távú elképzeléseink, amelyek lehetővé teszik a következetes, összehangolt önkormányzati munkát az idősügyi területén.

Az idősügyi koncepciónk egyik célja a sikeres életminőség javító programok további biztosítása. Az aktív időskor a kiegyensúlyozottság, boldogság és elégedettség szubjektív kategóriájának egyik forrása, ezért programunk segíti időseinket

- az elmagányosodás, a mindennapok ingercsökkenése és a digitális analfabetizmus elleni küzdelemben,
- az idősokban meglévő évtizedes tudás hasznosításában és továbbörökítésében a fiatalabb generációk számára,
- a generációk közötti szakadék megszüntetésében,
- az idős emberről kialakított kép megváltoztatásában,
- az időskorúak közösségi szerepének és érdekérvényesítésének erősítésében,
- az élethosszig tartó tanulás biztosításában és támogatásában,
- az egészség megőrzésében és az aktivitás támogatásában,
- idősbarát környezet, kommunikáció és szolgáltatások biztosításában

támogassa az időskorú ember függetlenségét, önállóságát, aktivitását, méltóságának megőrzését minél hosszabb ideig. A Program távlati célja, hogy egyre több teret engedjen az időskorúaknak; aktivitásuknak, önszerveződésüknek és részvételüknek, egyre jobban átengedve számukra a program irányítását.

2. Igényfelmérés

Olyan módszertani eszköztárat alkalmazunk, amellyel a folyamatos igényeket felmérhetjük, és ezen igényeket a változó körülményekhez tudjuk igazítani. Ami már nem fontos, vagy nem már nem időszerű, vagy már teljesítettük az igényeket azt elhagyni és helyette új feladatokat menedzselni.

Egyik jelentős innovációnk, hogy házi gondozók hetente 1-2 alkalommal csak azért mennek el a gondozottakhoz, hogy kötetlenül beszélgessenek, így többek között kiderítik, hogy mire van szükségük, mik az igényeik az idősöknek. A másik módszer, hogy az idősök klubjának havonta van egy úgynevezett „véleménynap” amikor azért jönnek össze, hogy szükségleteiket, véleményeiket mondják el. Harmadik nagyon jól bevált módszer: a „kívánságláda” mely a gondozási központ folyosóján van elhelyezve, és oda idősöknek bedobhatják az éppen aktuális kérésüket, kérdésüket, igényüket, problémáikat.

3. Önkormányzatunk által megvalósított többletfeladatok

3.1. Az Idősbarát Programunk megvalósítása érdekében vállalt többletfeladatok, programok, jó gyakorlatok, újszerű megoldási lehetőségek, a közösségbe vonás módjának bemutatása, az idősök közösségi részvételének ismertetése.

A kötelező feladatokon túl ellátott többletfeladat, program megnevezése	A feladatot, programot megvalósító megnevezése	Az önkormányzat szerepe a megvalósításban (szervező, társszervező, anyagi/természetbeni támogató, stb.)	Igénybevevők száma	
			Összesen	ebből 65+
Karácsony, Húsvét, Nőnap ünneplése	Gondozási központ	Anyagi, természetbeni támogató	83	54
Idősök napja	Polgármesteri hivatal	Szervező		
Madarak és fák napja az idősöknek	Polgármesteri hivatal, Gondozási központ	Társszervező	46	40
Kirándulások	Gondozási központ, egyéb	Anyagi támogatás	72	35

Főzés a szabadban	Gondozási központ	Anyagi Támogatás	50	45
Karácsonyi süti- vásár- öregek bevonása	Polgármesteri hivatal	Szervező	53	34
Idős, nyugdíjas pedagógusok megünneplése	Polgármesteri hivatal, Gondozási központ	Szervező	42	11
Iró- olvasó találkozók a könyvtárban	Könyvtáros	Anyagi természetbeni támogatás	64	21
Idősek és gyerekek találkozója	Könyvtáros	Természetbeni támogatás	41	28

3.2. A többletfeladatok, jó gyakorlatok rövid ismertetése:

Minden évben megszervezzük az idősek napját. Akik nem tudnak eljönni, azoknak házhoz visszük az ebédet. Egyébként minden jeles ünnepet közösen ünnepelünk velük. Nagyon jól bevált kedveskedési forma, hogy közvetlenül Karácsony előtt iskolás gyerekeink elmennek az idősekhez, akik életterületet nem képesek elhagyni, kis karácsonyi programot előadni (öregek-gyerekek jó kapcsolata!)

Különösen figyelünk a magányos, mozgáskorlátozott öregekre. Túl azon, hogy szociális meghatározott feladatokat látunk el, például vállalták, hogy mentálisan sérült idősekhez, heti két alkalommal „lelki szolgálatot” látnak el, ami azt jelenti, hogy „csak” beszélgetünk velük. Ezért ők nagyon hálásak, nagyon örülnek.

Ez a terápia, azon túl, hogy erős gyógyír a lelki betegségekre, ekkor a szabad kötetlen beszélgetésből kiderül az öreg gondozott gondja, baja, szükséglete, s így mi segíteni tudunk. Közösségünkben nagyon sok idős nagyon szeret olvasni, ezért bevezettük „A könyvtár házhoz megy” szolgáltatást, ami azt jelenti, hogy mi visszük az időseknek (betegeknek) a kért könyvet. Közben a könyvtár facebook oldalán állandó könyvajánlást teszünk fel.

Pedagógusnapon sem feledkezünk meg idős tanítóinkról, tanárainkról, óvopedagógusainkról, ezen alkalomból is köszöntjük őket. Hagyomány, hogy az évente megrendezésre kerülő Falunapon felköszöntjük az idős házaspárokat.

4. A 2020-2021. évi kiemelt téma megvalósításának részletezése

Abból az alapelvből kiindulva, hogy nemcsak beszélni kell az idős korosztály értékeiről, megbecsüléséről, fontosnak tartjuk, hogy ők ezt a gyakorlatban meg is tapasztalják. Ahhoz, hogy megérezzék azt, hogy közösségünk nélkülözhetetlen szereplői igyekeztünk és igyekszünk bevonni őket a különböző feladatokba:

1. Minden évben megrendezésre kerülő nemzetiségi Kulturális Napokon idős önkénteseket küldünk, hogy bemutassák közösségünk hagyományait. (pl. tradicionális ételeket, népdalokat, táncot stb.)

2. Mivel nagyon jó a kapcsolat az iskola és Gondozási Központ között, idős asszonyaink sok-sok iskolai programban vesznek részt. Pl.: mesemondó versenyeken zsűritagok, sütnék-főznek ezekre az alkalmakra, közös kirándulásokat szervezünk a gyerekekkel, közös mesedélutánokat a könyvtárban, farsangra segítenek a gyerekeknek.

3. Az Önkormányzat szinte minden programjába bevonja az időseket, pl. Karácsony előtti játékonysági sütívásár főszervezői és résztvevői az idősklub hölgyei.

Évente megszervezésre kerülő Uborkafesztiválon önkéntes idősek vezetésével főzőversenyeket szervezünk illetve az asszonyok tájjelegű sütit sütnek, azokat eladják és a bevételből kirándulásokat szerveznek.

Borbás Marcsi a Gasztoangyal című műsorban nagyon nagy szeretettel vettek részt. Örömmel mutatták be az országnak, hogy készül a román nemzetiségi étel a „retyisé”.

5. Információhoz való hozzáférés

A tájékoztatás leggyakoribb módja, hogy írott formában, időszaki megjelenésű helyi lapot juttatunk el minden időskorú számára, valamint esetenként írásos tájékoztatást kapnak. Az Önkormányzat facebookot üzemeltet, amely oldalon naprakész információt szolgálunk a socialmediat használó és kedvelő időseink számára. Gyakran szervezünk számukra fórumokat is, ahová az Önkormányzat saját gépjárművével szállítja be az arra igényt taető időseket.

6. Az eddigi eredmények és az önkormányzati tevékenységek hatása az idősekre, illetve a helyi közösség életére

Természetesen, minden közösen szervezett és megrendezett program sikerének örülnek, hiszen érzik, és érezték, hogy ők is hasznos tagjai településünknek, és ez a legnagyobb motiváció. Minden siker bekerült közösségünk havi lapjába illetve a facebookra. Mindig óriási dicséretet kaptak és ők ennek nagyon örültek. Továbbá, az erkölcsi elismerésen túl, az „Aktívan a faluért” c. kitüntetést is minden évben többnyire időseink közt osztjuk ki (ez is a motiváció egyik pillérére), mellyel kis ajándék is járt.

7. További terveink:

„Idősvonal” létrehozása: olyan információs rendszer, amely az ügyfelekhez legközelebb álló és egyben legpraktikusabb utakon biztosít kommunikációs felületet, minden időseket érintő fontos információ egy helyről, gyorsan elérhető, a kiszolgálás szervezeten, szakemberekkel történhet, valamint a lakosság tájékoztatása az idősödéssel járó változásokról, a családtagok felkészítése arra, hogy probléma esetén milyen segítségnyújtási lehetőségek vehetők igénybe.

8. Együttműködés

A településen időseket segítő, támogató civil szervezetek is működnek és nagy gondot fordítanak az idősek ügyeinek, gondjainak megoldására, képviselőre. A helyi vállalkozókkal nagyon jó az idősek kapcsolata. Természetbeni illetve anyagi juttatással segítették és segítik az idősügyet.

10. Demencia program

Az Idősek klubja keretén belül sütés, főzés, manipulációs feladatokat végeznek, melyek a szem-kéz koordináltságára épülnek. Jellemzőek a csoportos beszélgetések, melyek a demencia okozta állapotromlást lassítják. Az elmúlt évben a demencia-program volt az egyik legfontosabb célkitűzésünk és erre az elkövetkező években is nagy gondot kívánunk fordítani, mivel egyre több idős szenved ebben a betegségben.

11. Digitális Jólét Program Idősügyi Infokommunikációs Modellprogramja

A Digitális Jólét Programban, heti gyakorisággal (hetente 2x) 23 fő vett részt a helyi közösségi könyvtárban. Olyan időskorúak, akik egyáltalán nem tudták használni a számítógépet, akiknek ismeretlen volt az internet világa. Az ingyenes tanfolyam eredményes volt, így mára már sikeresen elsajátították az internet használatát és ismeretét.

12. Az idősügyi feladatokat ellátó munkatárs

- Házi segítségnyújtás- szakgondozó, ápoló (teljes munkaidő)
- Szociális gondozás -> az idősek nappali ellátásában (teljes munkaidő)
- Egészségfejlesztő munkatárs (teljes munkaidő)
- Házi segítségnyújtás, társadalmi foglalkozás (6 órában)